

spočívají na zásadě výlučné jazykové přednosti (na př. Polsko, Estonsko), či na tomto principu prolnutém prvky jazykové rovnoprávnosti (př. Československo, Španělsko). Že výše zmíněné principy se nevyskytují ve své čisté formě, nýbrž že se vzájemně prolínají — tu kombinují, tu vzájemně paralyzují, dlužno vysvětliti sociologicky. Hlavní typické okolnosti, jež zpravidla modifikují prostou aplikaci čistých principů v jednotlivých státních systémech jazykového práva, jsou podle dr. Soboty tyto: způsob rozložení obyvatelstva ve státě podle jazyka; stálost či pohyblivost jazykové hranice; fakt, že všechny jazykové skupiny ve státě jsou odnožemi různých národů, jichž vlastní národní stát jest za hranicemi, po případě fakt opačný, že pro některou z těchto skupin je stát, o který jde, jedinou mateřskou zemí, kdežto ostatním skupinám že jest jen „druhou domovinou“; politická situace ve státě, za níž jazykové předpisy vznikaly, a charakter právotvorné vůle, která jim dala vzniknouti; konečně jistě i vzájemný početní poměr jednotlivých jazykových skupin ve státě, který vtiskuje svůj ráz jazykovému zákonodárství.

Jak patrně, jest mnoho momentů, které se staví proti požadavku ryze teoretickému, aby jazykové právo bylo upraveno ve všech státech důsledně podle týchž zásad. To ovšem neznamena, praví autor, že bylo by možné a žádoucí, aby byly mezinárodně stanoveny a přijaty za všeobecně závazné určité postuláty — rázu spíše pragmatického nežli principiálního — kterým by jazyková úprava všech národnostně smíšených států musila vyhovovati. Tedy jakési minimum právní jazykové ochrany jazyků, které nepoživají v těchto státech rovnoprávnosti. „S požadavkem takového mezinárodního jazykového práva lze plně souhlasiti, neboť přes různost vnitrostátních skutečností, které spolurozhodují o právní úpravě užívání jazyků v jednotlivých státech, jest dnes — platí to alespoň pro státy evropské — tolik podobnosti ve vývoji vzájemného soužití jazykových skupin; v jejich nejzákladnějších potřebách a v projevech jejich osobitosti, že z nich vyplývá dost a dost látky také pro mezinárodní, jednotné, jednotící a všeobecné normy jazykové“ (str. 94).

A. Klím.

BIBLIOGRAFIE.

ČESKÁ.

- SOBOTA (E.). — Jazykové právo v evropských státech. V Praze, Orbis 1934. 93 str. 15—.
- STRNAD (E.). — Družstevní shromáždění. V Praze, Ústř. svaz čsl. družstev 1933. 139 str. 12—.
- VERUNÁČ (V.). — O hospodářský plán. Praha, Čin 1933. 143 str. 15—.
- VŠETEČKA (V.). — Reorganisace čsl. státních drah a samosprávný systém. V Praze, Čsl. spol. národoh. 1933. 72 str. 650.
- ŽIDOVSKÝ (J.). — Ruská otázka v Československu. Prešov 1933. 19 str. 3—.

ANGLICKÁ.

- ANGAS (L. L. B.). — The coming collapse in gold. St. Clements P. 1933. 91 str. 5/.
- BARTLETT (V.). — Nazi Germany explained. Gollancz 1933. 288 str. 5/.

- BOOK (F.). — An eye-witness in Germany. Dickson 1933. 224 str. 6/.
- BRATTER (H. M.). — Should we turn to silver? Camb. U. P. 1933. 1/3.
- BRINTON (C.). — English political thought in the nineteenth century. Benn 1933. 312 str. 15/.
- COLBOURNE (M.). — Economic nationalism. Figurehead 1933. 3/6.
- DARK (S.). — The Jew to-day. Nicholson 1934. 256 str. 8/6.
- DRENNAN (J.). — Oswald Mosley and British fascism. Murray 1934. 293 str. 7/6.
- GOAD (H. E.). — CURREY (M.). — The working of a corporate state. A study of national co-operation. Nicholson 1933. 127 str. 2/.

FRANCOUZSKÁ.

- AGRICULTURE dans l'évolution de la crise mondiale. 233 str. 20 fr.

- ARON (R.). — DANDIEU (A.). — La révolution nécessaire. 15 fr.
- AUBERT (O.). — Le moulin parlementaire. Quillet 1933. 300 str. 12 fr.
- AUTIN (A.). — L'école unique. Alcan 1933. 160 str. 15 fr.
- BAINVILLE (J.). — Napoléon. Plon 1933. 2 vol. 320 + 304 str. 50 fr.
- BANITCH (M.). — La Yougoslavie vue par un Croate. Bossuet 1933. 224 str. 15 fr.
- BENDA (J.). — Discours à la nation européenne. 12 fr.
- BOHET (V.). — L'Europe en face de l'Amérique. Rivière 1933. 104 str. 12 fr.
- BRINON (F. de). — France-Allemagne. 15 fr.
- CARTIER (C.). — L'esprit capitaliste. 200 str. 15 fr.
- CHAMBON (H. de). — La Lithuanie moderne. 25 fr.
- COOPÉRATION (La) internationale. Alcan 1933. 176 str. 15 fr.
- DAMASE (P.-L.). — Les mensonges de notre démocratie. 248 str. 25 fr.
- DELACROIX (V.). — Rationalisme et chômage. 192 str. 25 fr.
- DELAISI (Fr.). — La bataille de l'or. Payot 1933. 168 str. 15 fr.
- DIELININKAITIS (P.). — La liberté scolaire et l'Etat. Alcan 1933. 305 str. 35 fr.
- DOMINIQUE (P.). — Sibérie rouge. Ed. des Portiques 1933. 12 fr.
- DUPUIS (R.). — MARC (A.). — Jeune Europe. Plon 1933. 248 str. 13 50 fr.
- DURTAIN (Luc). — POZNER (Vl.). — U. R. S. S. Oeuvres représ. 1933. 25 fr.
- GERMAIN (A.). — Hitler ou Moscou. Denoël et Steele 1933. 256 str. 15 fr.
- GIROLAMI et DELAPORTE. — Les subventions de l'Etat aux collectivités locales. 346 str. 40 fr.
- GUILBEAUX (H.). — Où va l'Allemagne. Où va l'Europe. Où va le monde. 320 str. 12 fr.
- HAUSER (H.). — La prépondérance espagnole. 596 str. 60 fr.
- JORDANIA (N.). — Difficultés socialistes. Réforme ou révolution. Maison coopér. du livre 1933. 232 str. 8 fr.
- JOUVENEL (B. de). — La crise du capitalisme américain. 343 str. 24 fr.
- KOULISCHER (Gr.). — L'Eglise devant le socialisme. Rivière 1933. 68 str. 6 fr.
- LAUN (R.). — La démocratie. Essai sociologique, juridique et de politique morale. 35 fr.
- MATITCH (M.). — L'Union danubienne. Bossuet 1933. 250 str. 30 fr.
- MAUROIS (A.). — Chantiers américains. Nouv. Revue fr. 1933. 191 str. 10 fr.
- MLADENATZ (Gr.). — Histoire des doctrines coopératives. Presses Univers. de France 1933. 254 str. 18 fr.
- MONTAGNON (B.). — MARQUET (A.). — DÉAT (M.). — Néo-socialisme. Grasset 1933. 120 str. 9 fr.
- NOYELLE (H.). — Utopie libérale. Chimère socialiste. Economie dirigée. 233 str. 30 fr.
- d'ORMESSON (Vl.). — La révolution allemande. 256 str. 20 fr.
- PIROU (G.). — La crise du capitalisme... 138 str. 15 fr.
- RÔLE (Le) intellectuelle de la presse. Inst. Intern. de Coopér. Intell. 1933. 18 fr.
- ROMIER (L.). — Si le capitalisme disparaissait. 10 fr.
- SLONIMSKI. — Misère et grandeur de la Russie rouge. 12 fr.
- TESSAN (Fr. de). — Franklin Roosevelt. 12 fr.
- THIÉRY (H.). — Derrière le décor soviétique. 12 fr.

NĚMECKÁ.

- BURGDÖRFER (Fr.). — Zurück zum Agrar-Staat? Berlin. Grunewald, Vowinckel 1933. 154 str. 4 80.
- CRAEMER (R.). — Der Kampf um die Volksordnung. Von d. preuß. Sozialpolitik zum dt. Sozialismus. Hamburg, Hanseat. Verl.-Anstalt. 1933. 302 str. 6 80.
- DEBRE (I.). — Trianon-Ungarn. Berlin, Hobbings 1933. 159 str. 6—.
- DIAMANT (M.). — Individualismus und Kollektivismus in d. Wirtschaft. Leipzig, Perles 1933. 51 str. 2 40.
- EGGENSCHWYLER (A.). — Der Weg aus der Krise. Leipzig, Rascher 1933. 45 str. 1 20.
- FORSTMANN (A.). — Wege zu nationalsozialistischer Geld-, Kredit- und Währungspolitik, Berlin, Hobbings 1933. 251 str. 6—.
- FRIEDMANN (Fr.). — Einige Zahlen über die tschechoslowakischen Juden. Prag 1933. 41 str.
- FROMME (F.). — Irlands Kampf um die Freiheit. Berlin, Siemens 1933. 179 str. 6—.
- GEISOW (H.). — Die Seele des Dritten Reiches. 3. Aufl. Leipzig, Armanen-Verl. 1933. 53 str. 1 20.
- GERSTENHAUER (M. R.). — Der völkische Gedanke in Vergangenheit und Zukunft. Leipzig, Armanen-Verl. 1933. 165 str. 3 40.
- GRONAU (K.). — Der Staat der Zukunft von Platon bis Dante. Berlin, Westermann 1933. 304 str. 4 80.
- GÜNTHER (H.). — Volk und Staat in ihrer Stellung zu Vererbung und Auslese. München, Lehmann 1933. 36 str. 1 20.

- HERMENS (F. A.). — Demokratie und Wahlrecht. Paderborn, Schöningh 1933. 186 str. 8.—
- HERRNHEISER (P.). — Die Rationalisierung der öffentlichen Verwaltung in der Praxis. Prag, kom. Stiepel, Reichenberg 1933. 32 str. 5'90 Kč.
- HÖLLER (E.). — Gesellschaft und Grundrente... Wels, Haas 1933. 154 str. 2.—
- HORNEFFER (R.). — Die Entstehung des Staates. Tübingen, Mohr 1933. 255 str. 12.—
- HUBER (E.). — Das ist Nationalsozialismus. Organisation u. Weltanschauung d. NSDAP. Leipzig, Union 1933. 178 str. 3.—
- HÜBNER (W.). — Anämie der Volkswirtschaft. Prag, Tašek 1933. 32 str. 10.— Kč.
- JUSTIZ (Die) gegen die Sudetendeutschen. Äußerungen zum Brünner „Volkssport-Prozeß“. Halle-Saale, Karras & Koennecke 1933. 50 str. 2.—
- KERSCHLAGL (R.). — Vom Widersinn des Marxismus. Berlin, Heymann 1933. 58 str. 2'50.
- KLOEBER (W. v.). — Vom Weltkrieg zur nationalen Revolution. Deutsche Geschichte 1914—1933. München, Oldenbourg 1933. 154 str. 2'40.
- KRIECK (E.). — Nationalpolitische Erziehung. Leipzig, Armanen-Verl. 1933. 186 str. 3'60.
- LAUN (R.). — Der Wandel der Ideen. Staat und Volk als Äußerung des Weltgewissens. Eine völkerrechtl. u. staatsrechtl. Untersuchung auf philosoph. Grundlage. Berlin, Cassirer 1933. XXX — 463 str. 20.—
- LYPACEWICZ (W.). — Die Revision der Verträge vom politischen und juristischen Standpunkt. Warschau 1933. 31 str. Zl. 1.—
- MANHEIM (E.). — Die Träger der öffentlichen Meinung. Brünn, Rohrer 1933. 145 str.
- MÄRZ (J.). — Die Adriafrage. Berlin, Vowinckel 1933. 352 str. 6'80.
- MEYER (H.). — Recht und Volkstum. Weimar, Böhlau 1933. 56 str. 1'10.
- MOELLER VAN DEN BRUCK (A.). — Der politische Mensch. Breslau, Korn 1933. 160 str. 2'80.
- MUHS (K.). — Kartelle und Konjunkturbewegung. Jena, Fischer 1933. 132 str. 6.—
- NORDEN (W.). — Was bedeutet und wozu studiert man Verwaltungswissenschaft? Berlin, Heymann 1933. 50 str. 2'60.
- PATERNA (E.). — Neuerungen zur Reichsverfassung. Berlin, Gruyter 1933. 78 str. 1'80.
- PROBLEME deutscher Soziologie. Gedächtnisgabe J. Karl Dunkmann. Berlin, Junker & Dünnhaupt 1933. 127 str. 5.—
- RAUPACH (H.). — Die Arbeitsdienstpflicht in Bulgarien. Berlin, Stollberg 1933. 72 str. 1'20.
- REICHHOLD (L.). — Arbeitsdienstpflicht. Ein Weg aus dem Chaos? Innsbruck, Kinderfreundanst. 1933. 103 str. 1'20.
- REVENTLOW (Graf E.). — Deutscher Sozialismus. Civitas Dei Germanica. Weimar, Duncker 1933. 312 str. 3'50.
- RITTER (K.). — Agrarpolitische Aufsätze und Vorträge. H. 18. Eine moderne Darst. d. Bodenrente. Berlin, Parey 1933. 39 str. 1'20.
- ROTH (A.). — Das Reichskonkordat vom 20. 7. 1933 unter bes. Berücks. s. hist. Vorgänger in 800 Jahren dt. Geschichte. München, Ludendorff 1933. 62 str. 0'80.
- RUHLAND (G.). — System d. politischen Ökonomie. Unveränd. Neudr. 3 Bde. Berlin, Zeitgeschichte 1933. 396 + 406 + 411 str. 9.—
- SCHAEFFER (Fr. B.). — Metternich. Leipzig, Velhagen & Klasing 1933. 131 str. 4'50.
- SCHINKEL (Fr.). — Preußischer Sozialismus. Breslau, Korn 1933. 247 str. 4'50.
- SCHWARZ (H.). — Nationalsozialistische Weltanschauung. Berlin, Junker & Dünnhaupt 1933. 111 str. 9'50.
- SIMON (W.). — Sudetendeutsche Selbstverwaltung. Ihre Grundlagen und Vorschläge zu ihrer Durchführung. Prag, Czerny 1933. 168 str.
- SUCHENWIRTH (R.). — Vom Ersten zum Dritten Reich. Leipzig, Quelle & Meyer 1933. 79 str. 1'60.
- TAEUBER (W.). — Geld u. Kredit im Mittelalter. Berlin, Heymann 1933. 361 str. 32.—
- WAGENFÜHR (H.). — Der Systemgedanke in der Nationalökonomie. Jena, Fischer 1933. 384 str. 16.—
- WERNER (J.). — Wissenschaft und Technokratie. Brünn, Kom. Rohrer 1933. 59 str.
- WERNER (K.). — Fragen der deutschen Ostgrenze in 57 Karten dargest. Breslau, Korn 1933. 3'80.
- WISKEMANN (E.). — Mitteleuropa. Eine dt. Aufgabe. Berlin, Volk u. Reich 1933. 67 str. 1'50.
- WOLFF (H. J.). — Die neue Regierungsform des Deutschen Reiches. Tübingen, Mohr 1933. 44 str. 1'50.
- WYSS (A.). — Bürger und Staat. Leitf. d. allg. u. schweizer. Staatskunde. Chur, Bischofberger 1933. 148 str. 2'50 fr.
- ZIMMERN (A.). — Internationale Politik als Wissenschaft. Leipzig, Teubner 1933. 15 str. 1.—

Vydavatelé: Dr. Jaroslav Krejčí a Vilém Koudelka. Odpovědný redaktor Vilém Koudelka. Revue »Moderní stát« vychází jednou měsíčně. Celoroční předplatné v tuzemsku Kč 100.—. Jednotlivá čísla Kč 12.—, dvojčísla Kč 18.—. Pro cizozemsko zvyšuje se předplatné o poplatky poštovní na ročních Kč 115.—. Kdo si ponechá ukázkové číslo, považuje se za odběratele. Odbírání časopisu přestává jen písemnou výpovědí. Pouhé vrácení výtisku nestačí. Novinová sazba povolena řed. pošt a telegrafů č. j. 85.224/VII.-28. Toto číslo vyšlo v měsíci dubnu 1934. Tiskem Státní tiskárny v Praze.